

Bruxelles, 18. travnja 2018.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2018/0107 (COD)

8115/18
ADD 2

JAI 324
COPEN 105
CYBER 67
DROIPEN 54
JAIEX 28
ENFOPOL 172
TELECOM 95
DAPIX 107
EJUSTICE 28
MI 271
IA 102
CODEC 578

PRIJEDLOG

Od:	Glavni tajnik Europske komisije, potpisao g. Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Datum primitka:	18. travnja 2018.
Za:	g. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	SWD(2018) 119 final
Predmet:	RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE SAŽETAK PROCJENE UČINKA priložen dokumentu Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o europskom nalogu za dostavljanje i europskom nalogu za čuvanje elektroničkih dokaza u kaznenim stvarima i Prijedlog direktive Europskog parlament i Vijeća o utvrđivanju usklađenih pravila za imenovanje pravnih zastupnika za potrebe prikupljanja dokaza u kaznenim postupcima

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument SWD(2018) 119 final.

Priloženo: SWD(2018) 119 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Strasbourg, 17.4.2018.
SWD(2018) 119 final

RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE

SAŽETAK PROCJENE UČINKA

priložen dokumentu

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o europskom nalogu za dostavljanje i europskom nalogu za čuvanje elektroničkih dokaza u kaznenim stvarima

i

Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju usklađenih pravila za imenovanje pravnih zastupnika za potrebe prikupljanja dokaza u kaznenim postupcima

{COM(2018) 225 final} - {COM(2018) 226 final} - {SWD(2018) 118 final}

Sažetak
Procjena učinka prijedloga o poboljšanju prekograničnog pristupa elektroničkim dokazima u kaznenim stvarima
A. Potreba za djelovanjem
O čemu je riječ? Zašto je to problem na razini EU-a?
Poteškoće povezane s prekograničnim pristupom elektroničkim dokazima trenutačno sprečavaju učinkovite istrage i kazneni progon zločina u EU-u. Pravosudna suradnja javnih tijela nije dovoljno učinkovita, kao ni izravna suradnja javnih tijela i pružatelja usluga ni izravni pristup javnih tijela elektroničkim dokazima. Zbog toga se prekidaju istrage, zločini ostaju nekažnjeni, žrtvama se pruža slabija zaštita a građani EU-a osjećaju se manje sigurnima. U procjeni učinka utvrđena su tri problema: 1. Prekogranično pristupanje elektroničkim dokazima u okviru postojećih postupaka pravosudne suradnje traje predugo i zbog toga se smanjuje učinkovitost istraga i kaznenog progona. 2. Neučinkovitost javno-privatne suradnje između pružatelja usluga i javnih tijela sprečava provođenje učinkovitih istraga i kaznenog progona. 3. Nedostaci u definiranju jurisdikcije mogu spriječiti učinkovite prekogranične istrage i kazneni progon.
Što treba postići?
Opći cilj je osigurati učinkovite istrage i kazneni progon kaznenih djela u EU-u poboljšanjem prekograničnog pristupa elektroničkim dokazima pomoću pojačane pravosudne suradnje u kaznenim stvarima i usklađivanja pravila i postupaka. Postoje tri posebna cilja: 1. smanjiti kašnjenja u prekograničnom pristupu elektroničkim dokazima; 2. osigurati prekogranični pristup elektroničkim dokazima tamo gdje ga trenutačno nema; 3. poboljšati pravnu sigurnost, zaštitu temeljnih prava, transparentnost i odgovornost.
Koja je dodana vrijednost djelovanja na razini EU-a (supsidijarnost)?
Budući da ova inicijativa uključuje prekogranična pitanja, predmetne probleme ne mogu riješiti pojedinačne države EU-a. Nadalje, s obzirom na različitost pravnih pristupa, broj obuhvaćenih područja politike (sigurnost, kazneno pravo, temeljna prava i zaštita podataka, gospodarska pitanja) i širok raspon dionika, utvrđeni problemi najbolje se mogu rješavati na razini EU-a. Djelovanjem na razini EU-a olakšava se i suradnja sa zemljama izvan EU-a, posebno sa SAD-om. To je važno jer se potreba za međunarodnim pristupom elektroničkim dokazima često proteže izvan granica EU-a.
B. Rješenja
Koje su različite opcije za ostvarenje ciljeva? Postoji li najpoželjnija opcija? Ako ne, zašto?
Opcija A: nezakonodavno djelovanje (tj. praktične mjere za poboljšanje pravosudne suradnje među javnim tijelima i poboljšanje izravne suradnje između javnih tijela i pružatelja usluga) Opcija B: opcija A + međunarodni sporazumi Opcija C: opcija B + zakonodavstvo o izravnoj suradnji (europski nalog za dostavljanje + pristup bazama podataka) Opcija D: opcija C + zakonodavstvo o izravnom pristupu Najpoželjnija je opcija D, u smislu kvalitete i u smislu troškova i koristi.
Koja su stajališta različitih uključenih dionika? Tko podržava koju opciju?
Održana su opsežna savjetovanja s dionicima tijekom više od 18 mjeseci. Javna tijela u državama EU-a istaknula su sljedeća ključna pitanja: trajanje obrade zahtjeva, nepostojanje pouzdane suradnje s pružateljima usluga, manjak transparentnosti i, u pogledu istražnih mjera, pravna nesigurnost o nadležnosti. Pružatelji usluga i neke organizacije civilnog društva rekli su da je pravna sigurnost bila od ključne važnosti za omogućivanje izravne suradnje s javnim tijelima i da treba izbjegavati sukobe zakona. Neke organizacije civilnog društva protivile su se zakonodavstvu o izravnoj suradnji na razini EU-a. One su davale prednost poboljšanju postupaka uzajamne pravne pomoći.
C. Učinci najpoželjnije opcije

Koje su prednosti najpoželjnije opcije (ako postoji, inače prednosti glavnih opcija)? Očekuje se da će se inicijativom povećati djelotvornost i učinkovitost istraga i kaznenog progona, poboljšati transparentnost i odgovornost, zajamčiti poštovanje temeljnih prava i potaknuti povjerenje u jedinstveno digitalno tržište poboljšanjem sigurnosti i smanjenjem percepcije nekažnjivosti za kaznena djela počinjena na umreženim uređajima ili s pomoću njih.
Koji su troškovi najpoželjnije opcije (ako postoji, inače troškovi glavnih opcija)? Troškovi su administrativni i nastaju zbog toga što države EU-a prenose i provode najpoželjniju opciju te zbog usklađivanja pružatelja usluga: • procjenjuje se da će jednokratni troškovi iznositi 3,3 milijuna EUR za države EU-a i 1,7 milijuna EUR za pružatelje usluga, • najpoželjnija opcija neće donijeti nikakve periodične troškove. Čak naprotiv, njome će se ostvariti periodične uštede u procijenjenom iznosu većem od 7,1 milijun EUR godišnje za države članice i više od 4,3 milijuna EUR godišnje za pružatelje usluga.
Koji su učinci na MSP-ove i konkurentnost? Pravna sigurnost i standardizacija postupaka, kojima bi se smanjilo administrativno opterećenje i potaknula konkurentnost, trebali bi pozitivno utjecati na MSP-ove.
Hoće li to bitno utjecati na državne proračune i uprave? Očekuje se da će najpoželjnija opcija donijeti početne troškove provedbe koji bi se dugoročno prebili uštedama na periodičnim troškovima. Nacionalna tijela morala bi se prilagoditi novim postupcima i proći osposobljavanje. Međutim, tijela bi dugoročno trebala imati koristi od usklađivanja i centralizacije, dodatnog osposobljavanja i jasnog pravnog okvira kojim se uređuje pristup podacima, čime bi se trebala poboljšati učinkovitost. Slično tome, kako bi se najpoželjnijom opcijom smanjio pritisak na kanale pravosudne suradnje, trebao bi se smanjiti broj zahtjeva koje države moraju obrađivati.
Hoće li biti drugih bitnih učinaka? Pružatelji usluga trebali bi se prilagoditi novom zakonodavnom okviru uspostavom novih postupaka, osposobljavanjem zaposlenika i, po mogućnosti, imenovanjem pravnog zastupnika. Provedba praktičnih mjera, iako nije obavezna, donijela bi određene troškove. Pružatelji usluga mogli bi zaprimati više zahtjeva, zbog čega bi se povećali troškovi njihova ispunjavanja. S druge strane, usklađenim okvirom moglo bi se smanjiti opterećenje pružatelja usluga koji trenutačno odgovaraju na zahtjeve za podatke koji se ne odnose na sadržaj i moraju ih ocjenjivati u skladu s različitim zakonima svih država članica. Učinkovitije istrage na temelju prekograničnog pristupa elektroničkim dokazima imale bi pozitivne društvene učinke, uključujući moguće smanjenje kriminala pojačanim suzbijanjem. Najpoželjnija opcija sadržava dostatne zaštitne mjere da se može osigurati da su mjere koje uključuje potpuno u skladu s temeljnim pravima. Nije zabilježen znatan utjecaj na okoliš.
Proporcionalnost? Najpoželjnijom opcijom uvela bi se pravila i postupci kojima će se poboljšati prekogranični pristup nacionalnih pravosudnih tijela elektroničkim dokazima, s izričitim zaštitnim mjerama utemeljenima na nužnosti i proporcionalnosti. Njome se ne bi nametnule nerazmjerne obveze privatnom sektoru (uključujući MSP-ovima) ni pojedincima. Njome bi se uveo niz mjera od kojih se očekuju znatne materijalne i nematerijalne koristi. Najpoželjnijom opcijom ne prelazi se ono što je nužno za rješavanje izvornog problema i ostvarenje utvrđenih ciljeva djelovanja EU-a.
D. Daljnje mjere
Kad će se predložene mjere preispitati? Komisija bi trebala preispitati provedbu inicijative kako bi procijenila jesu li ostvareni ciljevi politike. Ta bi se evaluacija trebala provesti pet godina poslije roka za provedbu zakonodavnog akta kako bi se ostavilo dosta vremena za smislenu procjenu zakona i prakse u svim državama članicama sudionicama.